

نام درس: پرستاری سلامت جامعه

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: تئوری

تعداد ساعت: ۲۶ ساعت

مقطع: کارشناسی پیوسته

دروس پیشنیاز: ندارد

شرح درس: اصلی ترین رسالت نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی، ارتقاء، حفظ و نگهداری سلامتی، پیشگیری از بیماریها و افزایش طول عمر افراد جامعه است. در راستای دستیابی به این رسالت مهم، تربیت نیروی انسانی کارآمد و توسعه دانش، نگرش و عملکرد افراد اهمیت زیادی دارد و از آنجائی که پرستاران یکی از اعضای کلیدی تیم سلامت در زمینه حفظ و ارتقاء سلامتی و پیشگیری از بیماریها محسوب می شوند لذا آشنایی دانشجویان پرستاری با مفاهیم بهداشت و راههای حفظ و ارتقاء سلامتی و پیشگیری از بیماریها ضروری به نظر می رسد.

هدف کلی: انتقال دانش و اطلاعات لازم در زمینه سلامت جامعه و مبانی آن به دانشجویان تا با به کارگیر اصول خدمات بهداشتی اولیه بتوانند در قالب فرآیند پرستاری و مبتنی بر شواهد تدابیر مناسب جهت حل مشکلات سلامت جامعه را ارائه نمایند.

اهداف اختصاصی: در پایان دوره دانشجو قادر خواهد بود:

حیطه شناختی

۱. تاریخچه پرستاری سلامت جامعه، گستره کاری پرستار سلامت جامعه، نقش ها و فعالیت های پرستار سلامت جامعه در تیم سلامت را توضیح دهد.
۲. سلامت، طیف سلامت، مفهوم سلامتی، عوامل مؤثر بر سلامتی و بیماری و ابعاد سلامتی را بیان نماید.
۳. پیشگیری را تعریف، سطوح و راهبردهای مرتبط با آن را شرح دهد.
۴. مراقبت های بهداشتی اولیه (PHC) را شناخته و شرح دهد.
۵. اصول نیاز سنجی بهداشتی جامعه و اصول فرایند آموزش بهداشت را درک و توضیح دهد.
۶. با برخی از الگوها و نظریه های آموزش بهداشت آشنا و آنرا شرح دهد.
۷. با مبحث اقتصاد سلامت آشنا شود.
۸. سیستم شبکه، نظامها و سازمان های عرصه خدمات بهداشتی در ایران و جهان را شناخته و تحلیل نماید.
۹. برنامه گسترش ایمن سازی در کشور و مبانی واکسیناسیون را شرح دهد.
۱۰. برنامه ایمن سازی کودکان، زنان باردار و افراد در معرض خطر را بیان نموده و شرایط نگهداری واکسن ها و زنجیره سرد را توضیح دهد.
۱۱. بهداشت مدارس و نقش های پرستار بهداشت مدارس را شرح دهد.
۱۲. اهمیت نقش پرستار در حفظ و ارتقای سلامت و رشد کودک را توضیح و مراحل رشد و تکامل کودک را بیان نماید.
۱۳. با مراحل مختلف فرایند پرستاری در بهداشت جامعه آشنا و آنرا بطور کامل توضیح دهد.

حیطه نگرشی

۱. به مباحث زیر بنایی سلامت جامعه و شکل گیری نظام بهداشتی کشور علاقمند باشد.
۲. به اهمیت نقش پرستار در حفظ و ارتقای سلامت و رشد کودک توجه نشان دهد.
۳. به مباحث مرتبط با سلامت جامعه علاقمند باشد.
۴. در بحث های گروهی مشارکت فعال داشته باشد.

حیطه مهارتی

۱. برای حل مشکلات نظام سلامت راه حل ارائه دهد.

فعالیت استاد: حضور و غیاب - پرسش های حین درس - تکالیف ارجاعی برای دانشجویان در خارج از کلاس - طرح سوالات - امتحان پایان ترم

شیوه تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، روش تدریس معکوس

فعالیت دانشجو: حضور فعال در کلاس ، پاسخ به سوالات اعلامی در کلاس ، ارائه و تحویل پاسخ ها، شرکت در جلسات امتحانی

تکالیف دانشجو:

- ۱-حضور به موقع و کامل در کلاس درس
- ۲-شرکت فعال و پویا در مباحث آموزشی و کلاسی
- ۳- انجام فعالیت های کلاسی
- ✓ تهیه گروهی نقشه مفهومی در مورد محتوای درس پیشگیری و تهیه نقشه مفهومی بیماری کرونا و مطابقت آن با سطوح پیشگیری (تهیه ۲ نقشه بصورت فایل)-
- ارائه کلاسی در هفته آخر کلاس
- ✓ ارائه کلاسی بصورت فردی پیرامون یکی از موضوعات طرح تحول سلامت، مقایسه نظام های ارائه خدمات سلامت در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه، زیج حیاتی (فوق برنامه)- ارائه کلاسی در هفته آخر کلاس

نحوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال و به موقع در تمامی جلسات کلاس و رعایت قوانین کلاس: ۱ نمره (نحوه برخورد با غیبت طبق مقررات آموزشی دانشگاه)
 انجام فعالیت کلاسی نقشه مفهومی: ۲ نمره
 پرسش کلاسی: ۲ نمره
 امتحان پایان ترم: ۱۵ نمره
 فعالیت فوق برنامه: ۱ نمره
 امتحان پایان ترم به صورت کتبی و سوالات به صورت چندگزینه ای، کوتاه پاسخ، صحیح و غلط و جاخالی می باشد.

توضیحات:

جدول زمانبندی درس

ردیف	رئوس مطالب
۱	آشنایی با درس، معرفی طرح درس و آشنایی دانشجویان با تکالیف و وظایف مربوطه تاریخچه و مفاهیم پرستاری سلامت جامعه ، گستره کاری پرستاری سلامت جامعه، نقشهای CHN فعالیتهای او در تیم بهداشتی
۲	سلامت، طیف سلامت و بیماری، عوامل تعیین کننده سلامت
۳	مراقبتهای بهداشتی اولیه و نقش پرستار در PHC
۴	نظامهای عرضه کننده خدمات سلامت در جهان و ایران
۵	ادامه مبحث قبل و توضیح پیرامون concept map مبحث پیشگیری و ارائه محتوای سطوح پیشگیری و راهبردهای مرتبط به دانشجویان (تکلیف)
۶	برنامه گسترش ایمن سازی (واکسیناسیون)
۷	اصول نیاز سنجی بهداشتی جامعه و فرایند آموزش بهداشت
۸	اهمیت و نقش پرستار در حفظ و ارتقای سلامت و رشد کودک (پایش رشد)
۹	اهمیت و نقش پرستار در حفظ و ارتقای سلامت و رشد کودک (تغذیه تکمیلی)
۱۰	فرایند پرستاری در بهداشت جامعه
۱۱	بهداشت مدارس و نقش پرستار بهداشت مدارس
۱۲	پرستار و اقتصاد سلامت و کار با گروههای آسیب پذیر
۱۳	ارائه نقشه های مفهومی (روش تدریس معکوس)، فعالیت فوق برنامه
۱۴	امتحان پایان ترم

منابع درسی:

- ۱- ایلدرآبادی، اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳. چاپ پنجم. تهران. نشر جامعه نگر. ۱۳۸۸ .
- ۲- حاتمی، حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی. چاپ دوم. تهران. انتشارات ارجمند . ۱۳۸۵ .
- ۳- حسینی، میمنت. اسدی، معصومه. پرستاری سلامت جامعه (برگرفته از کتاب لانکستر)، تهران: انتشارات اندیشه رفیع ۱۳۹۴.
- ۴- حسینی، سیده وحیده. جعفری و رجوشانی، نسرين. پرستاری بهداشت جامعه ۱. چاپ سوم. تهران. نشر جامعه نگر. ۱۳۸۱ .
- ۵- خراسانی، پروانه. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱: اصول و مبانی بهداشت و مراقبتهای بهداشتی اولیه. چاپ اول. اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف . آباد. ۱۳۸۷
- ۶- دلگشا، زهرا. بهداشت مادر و کودک. جلد اول. چاپ اول ۱۳۹۱
- ۷- شجاعی تهرانی، حسین. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی جلد ۱، ۴، ۲. چاپ سوم. تهران. انتشارات سماط ۱۳۸۷.
- ۸- سایت سازمان بهداشت جهانی www.who.int
- ۹- آخرین بوکلت های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- ۱۰- Stanhope and Lancaster, Public Health Nursing: population - centered health care in the Community, ۸th Edition.
- ۱۱- Elizabeth T, Anderson. Community as Client: Application of the nursing process last ED.